

ZGODNJA DANICA.

Katolski cerkveni list.

№. 21.

V Četrtik 23. Velkiga travna.

1850.

O srečni vernitvi papeža Pija IX. v Rim.

Kot vdova je bilo častito mesto,
Njegovo ljudstvo kakor sirotice;
Kazalo se je pred tak vdano, zvesto,
Svet' Oče ga pusti britke dušice;
Si blago serce ni pokoja svesto,
Skor ni sledu svetosti še in resnice;
So grešni Rim pred Babilon zovali,
So res mu zdaj vid Babilona dali.

Je žalost občutila cerkev cela,
Ker je središe nje bilo razdjano,
De si je ravno vest prišla vesela,
Kako je Očetu varno mesto dano.
Z darmi ljubezin je v pomoč hitela,
Je vstalo v bran junaško serce vžgano,
So vsih molitve vnete se glasile,
Od zgor rešenja drugimu prosile.

Gospod je uslišal vernikov kardelo,
Brezbožnih družtvo je bilo zaterto;
Svet' Oče pride spet na staro selo,
In oživel spet je ljudstvo omerto;
Nebeške radosti se sveti vsako čelo,
Očetu res je serce vsako odperto;
In božje cerkve zdihljeji omolčijo,
In hvalne pesmi nje v nebo puhtijo.

In res obilno cerkve je veselje,
Ker v enim mnogoterin god obhaja,
Pobožin cesar modro da povelje,
Vezem poprejšnim cerkve ni več kraja.
Pa izpolnjene še niso cerkve želje,
Še huda vojska zoper njo le vstaja.
Naj On ki vedno svojo čedo varje,
Mogočno potolaži vse viharje.

H.

Je vera več ali narodovnost?

Tega bi še prašati ne bilo treba, ker je očitno, de zavoljo nebeškiga kraljestva mora človek pripravljn biti, vse zapustiti, ako je treba. Nebeško kraljestvo je namreč podobno zakladu, zavoljo kteriga mora človek perpravljn biti, vse drugo pro-

dati, de si ga kupi. Zopet je podobno nebeško kraljestvo dragimu biseru, ki je najdivce vse prodal, de ga je kupil (Mat. 13, 44-46.). — Ako je tedaj nebeško kraljestvo nad vse drugo, je tudi nad narodovnost ali domorodaost. Nobeden ne sme zavoljo poslednje perviga zatajiti, ali mu škode delati. To pa dela sedanje čase mnogo pisavcev, kteri zgolj zavoljo domorodstva take liste in daevnike podperajo, kteri ne turški ne judovski veri žal besede ne reko; sveto kersansko katolsko cerkev pa pri vsaki priložnosti obrekujejo, vse hudo čez njo govore, in se grozovitno togote in vjedajo zavoljo pravic, ktere je ona zopet zadobila, in ki so ji popred le po krivici bile vzete. S tem pa ni rečeno, de bi človek ne smel domorodec biti, temuč le, de je vsakimu katoljčanu pregrešno in nesramno, zavoljo česar koli si bodi, z nejeverniki in sovražniki nase svete vere potegniti. „Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, et in cathedra pestilentiae non sedit;“ blagor mu, kdor s hudobnimi ne obhaja, in ne poseda na njih kužnim stolu. (Ps. 1.) — „Kdor se s smolo peča, se osmoli, in kdor se z napulnežem (zaničevavcam svetih reči) pajdaši, se sam napuhne (Eccl. 13, 1). „Audiui vocem de coelo dicentem: Exite de illa (scilicet Babilone seu fornicaria idololatria) populus meus, et ne participes sitis delictorum ejus, et de plagis ejus non accipiatis!“ (Apoec. 18, 14.) —a—

Razlaganje kersanskiga katolskiga nauka.

Spisal A. Albrecht, prost in fajmošter v Novim mestu. I. Del. I. Izdatek.

Iz 1. izdatka, ki 13 pol v Serki obseže, posnamemo red, v kterim je pričijoče „razlaganje“ pisano. To razlaganje so zgodbe sv. pisma, in skoraj iz vsake zgodbe posebej je kersanski nauk ali katekizemski oddelik posnet. Pervič je svetopisemska zgodba, ki je precej obsirna, in z djanškimi in razlagavnimi opombami pretkana. Potem sledi kersanski nauk iz popisane zgodbe s prašanji in odgovori ob kratkim. Zgodbe sv. pisma si nasledujejo v navadnim redu. Po prvi zgodbi: „Bog

stvarnik vsih reči, so naslednje naukovske prasa-
nja z odgovori: „Ali je nebo in zemlja, in vse, kar
je, vselej bilo? — Iz koga je Bog vse to naredil?
— Kaj se pravi stvariti? — Ali zamore kdo drug
iz nič kaj storiti? — V koliko dneh je Bog svet
stvaril? — Kako spoznamo božjo modrost po stvar-
jenih rečeh? — Kako spoznamo njegovo dobroto?
— Kaj se učimo iz tega, ko je Bog vsigamogočen,
dober in moder? — Druga in tretja zgodba „od
angelov“ ste precej obsirni. Za njima so naslednje
prasanja odgovorjene: „Ali je Bog le ljudi, in kar
vidimo, vstvaril? — Kaj so angeli? — Kakšne je
Bog angele stvaril? — Čemu je Bog angele stva-
ril? — Kako pravimo angeljem za to, ko nas var-
jejo? — Kaj dobriga nam storé angelji varhi? —
Kakšne dolžnosti imamo do angelov? — Kakošniga
se nam je Bog razodel, ko nam je angelje varhe
dal? — Kaj se od angeljev učimo? — Ali so vsi
angelji tako srečni ostali? — Kaj je Bog storil s
hudobnimi angelji? — Kakošni so hudobni angelji
do ljudi? — Ali zamorejo hudobni angelji škodo-
vati nam? — Če pa Bog dopusti nas skušati? —
Kaj se učimo iz nesreče hudobnih angeljev?

Zgodbe so prav razložno, umljivo in prijetno
spisane, in svoj pot s primernimi djanskimi in raz-
lagavskimi pristavki zavočene. Sem ter tje je vidna
podstava Ravnikarjevih zgodb, vendar so nekoliko
čudni Ravnikarjevi izreki, zasuki in zavinki čedno
poglaglani, in ni neprijetniga otročarskiga besed-
vanja, kakor se ga pri vsi izverstnosti ondi mar-
sikaj najde, temuč beseda je tehtna, resnobna in
zapopadku primerna. V pripovedi in razstavi sta-
riga zakona se spisavec pri vsaki priložnosti na novi
zakon ozira, kakor na dopolnjenje stariga; zlasti
so podobe zvesto poznamnjane. Ker ljudstvu sploh
svetiga pisma ni v roke dati, so take bukve prav
pripravne, ga nadomestiti. Sem ter tje ne morejo
ljudje zavoljo dalečine, večasi zavoljo vremena ob
nedeljah h kersanskemu nauku priti, pa tudi sicer
mora sploh kdo doma varh biti: kako dobro bi v
enacih okoljsinah pričijoče „razlaganje“ služilo, si
doma nekoliko nadomestiti, kar se v cerkvi ne more
doseči. Opomnimo še, de tankočutni zistematikarji,
ki las na štiroje cepijo, in kterikrat bolj na tanko
soglasje, kot na obeni prid oprezajo, bi utegnili
tudi v tem delu morebit kaj najti, kar ni ravno po
škerpcih, ki so jih učene glave postavile: tode si-
tati in rešetati je lozej, kot delati, in „eno po-
trebno“ je prva dolžnost enacih del. To je pa po
nasi misli v tem delu, kolikor I. izdatek kaže, do-
sezeno. — Ta izdatek obseže zraven 35 oddelkov
zgodb stariga zakona še njih 14 iz noviga. Bolj
pripravno bi bilo, ako bi se bilo s starim zakonom
jenjalo, ter bi se bil novi zakon z II. izdatkam pri-
čel. Nekaj tiskarskih pogreškov branje semterije
po nekoliko kaliti hoče, vendar niso bistni. Na po-
pravo (korrekturo) pri enacih delih je treba posebno
paziti. Natis je v novi pisarni čedin, razložen in
ocem prijetin. Celó delo bo obseglo kakih 80-90
pol, in bo v 6 izdatkih na svitlo prišlo. Kdor se
ob enim na vsih 6 delov naroči, plača 5 gld. Kak-
or bo četeri del na svitlo prišel, bo cena na 6
gld. poskocila. — a —

Mision v Cirkoveh na Štajerskim od 28. mal. travna do 3. vel. travna 1850.

Od duhovnih poslanstev ali misionov se toliko kri-
viga in napačniga govori in v časnikih piše, pak iz-

veksiga od neumcov in nevercov tako de mislim, ne-
pokvarjenim Slovincam ustreči, ako jim prvo po-
slanstvo na Slovenskim s kratkim popisem, in sicer
v Cirkoveh. — Cirkovci so obsirna župa ali fara z 2104
samimi katolskimi dušami vsa na ravnim Ptujskim polji
skoro na sredi med Ptujim in Bistrico. Cirkovčanje so
že davno po širokim znani po svoji skerbosti za cerkvo
in po svoji dobroti do duhovnikov. Tega se lahko vsaki
človek prepriča, ako le v njihovo cerkev stopi in se po
njej nekoliko razgleda: vse je svitlo in snažno, vse novo
ali čisto popravljeno. Zato so pak Cirkovčanje tudi
vredni, prvo poslanstvo imeti. — Tedaj v saboto o pol
sedmih zvečer so bili v mali daljavi od cerkve trije mi-
sionski duhovniki, Ligorjani, od kerdeljanov ali farma-
nov spodobno sprejeti, in v sprevodu ali procesiji v cer-
kev sprejemani, ktera je bila prazniško krasno oprav-
ljena in razsvitljena. Vabljeni glasi zvonov, med kterimi
so si lani kerdeljanje tri spravili, so jih veselo pozdra-
vili. Stotero in stotero lučic je migljalo na kamenče-
kih noviga stekleniga svetilnika, kteriga je lani na bljuv-
nici ženo in otroke zgubivši in potlej tudi umersi Blaž
Goričan naročil. Lahka mu zemljica! (Po njegovim iz-
poročili se pričakuje tudi sprelepa podoba Marije Device
s prenesljivim sedežem vred, ktera bode za više 400
gold. sr. stala.)

Pred žertvenikom ali altarjem so domači župnik
ali fajmošter ljudstvo ogovorili, ter je pridšim duhov-
nim poslanцам ali misjonarjem izročili, kar se je tudi s
podavoj križa z lece ali prižnice vzetiga naznamenalo.
— Na to so vodnik poslanstva, učen, bogaboječ in ser
mož, razpelo ali križ prijemši nektere besede povedali,
med kterimi tudi izrekli, de nočejo nič druga propo-
vedovati ali pridgati, razve Jezusa krizaniga, ter nič
druga zahtevati, razve kerdeljane tesneje z Bogam
zediniti.

V žagredu ali oblačilnici opravljeni duhovniki so
se vspet k oltarju podali, in ko so bili sv. Duha na po-
moč poklicali, so bile Lavretanske litanije z dvema bla-
goslovoma. Na to so duhovnik večerne molitve z lece
molili, opravila prihodnjiga dne oznanili in opomnili, de
naj farmani sledni večer o pol osmih, kedar se bo z
večim zvonam zvonilo, za preobernenje terdovratnih
grešnikov molijo. — Vsaki dan sploh so bile juterne in
večerne molitve; ob šestih sv. maša z dvema blagoslo-
voma, ob sedmih pridiga ali propoved; ob desetih peta
sv. maša; popoldne pa ob dveh v nedeljo križev pot
premišljevanje; v petek in saboto razmišljevanje sedem
žalost Marije Device. Druge dni ob dveh je bilo pod-
učevanje četirih stanov, tako de se je z otroki za-
čelo, za kterimi so deklīci, mladenči, žene in možje
nastopili. Po podučevanji so sledni kmalo spoved, drugi
den pak slovesno obhajilo z gorečimi svečami imeli, h
kterimu jih je tisti duhovnik pripravljal, kteri jih je bil
podučeval. Obhajilo je bilo vselej med sveto mašo, ktero
je domači župnik služil. Pred to sveto mašo je tudi vzel
duhovnik križ (razpelo) v roko in obhajance krepko na-
govarjal, obljubo, ktero so Krizanimu na spovedi sto-
rili, terdno in zvesto deržati, in so jo tudi zdaj navzoči
gorečih sveč in tolike množice ljudi vsi vkupej s čerst-
vim glasam „da“ ponovili. Po obhajili je vselej se za-
hvala opravljala, po kteri je duhovnik nagovor imel in
obhajance k stanovitnosti budil in spodbadal. Otroci so
bili h kerstilnici (kerstnemu kamnu) peljani in h boga-
boječimu življenju opomnjeni; dekleta in mladenči pak
so ponovljenje kerstne obljube navzoči goreče veliko-
nočne sveče, ktero je drug duhovnik pred njimi der-
žal, opravili. — Prvo nedeljo k pozni maši je bila na-
vadna farna pridiga, v kteri je od nekterih pripomoč-
kov kersanske stanovitnosti beseda bila. Ob petih v ve-
čerko je bilo v torik, sredo in čertertik razmišljevanje

in moljenje rožniga kranca, druge dni pak obširna pridiga. Govorilo se je od človeškiga cila in konca; kako Bog grešnike kliče; od teže in nasledkov smertniga greha; od potrebnosti in vlastnosti spovedi; od hude rabe milosti božje; od pohujšanja izvlasti po nečistosti, pijansini, kletvicah; potlej od moči in potrebnih vlastnost molitve; od preobrnjenja razvajeniga grešnika v obudtvi Lazara podobljeniga, zadnjič v nedeljo jutro od vpričnosti Jezusa Kristusa v oltarskim Svetstvu (v sv. rešnjim Telesu), o poldesetih pak od nevredniga obhajila; pri toti je propovednik ali pridigar za odpusčenje vsih krivic in razžalj prosil, ktere se presvetimu rešnjimu Telesu delajo. — To duhovno poslanstvo se je s tem dokončalo, de je ob dveh zadnjo nedeljo naimer, pridiga bila, v kateri je Mariina moč zastran preobrnjenja grešnikov in zastran stanovitnosti preobrnjenecov pokazana bila. Ko je propovednik ljudstvo še zopet k nepremakljivi stanovitnosti opominjal, je od njega slovo vzel, čez nje več blagoslovov izrekel, ter mu odpustke podelil. Med to propovedjo je šest duhovnov v svoji opravi okoli oltarja sedelo. Poslednjič so domači župnik misijonski križ od vodnika poslanstva nazaj dobili, ter svojo kardelo nagovorili, in se častitim, neutrudljivim misjonarjem ginjivo zahvalili. Z zahvalno pesmijo in dvema blagoslovama se je cerkveno opravilo dokončalo. Za tem so se misjonarji kmalo na pot podali in zvonovi so jim polure slovo odzvanjali. Popred pa, ko so odrinili, se je velika množica ljudstva krog njih nabrala, se jim z očitnim veseljem zahvalovala, ter se k njim tlačila in jih držala tako, de so jo morali domači gospod župnik posvariti: „Pustite jih zdaj v miru odhajati, vsej so vas zadosti blagoslovili!“

Cerkev je bila vsaki dan natlačena, obilno solz se je prelivalo in kaj preizdehovalo; nektere krati je po vsi cerkvi se tak jok vzdignil, de so morali spovedniki prenehati. Kdor je tega priča bil, je pač lahko vidil in čul, koliko je milost božja delala. Bližeje čišlo obhajancov od vtorka do nedelje je bilo 2510, ker je poslanstvo le za farmane sosebno oklicano bilo; 21 duhovnikov se ga je poprek udeležilo, javne progovore pa so samo štirje prevzeli. Tega poslanstva, perviga Slovenskiga nočem naširje hvaliti — hvaliti se samo ima; le to povem, de se sovražniki po njem spravljajo — tatje tuje blago vračajo — razločeni zakonci se spet družijo — nečistniki vezi grešniga znanja tergajo — preklinjavci molijo — leni mlačneži trepetajo! — Ravno zdaj je tako poslanstvo in sicer od 12. do 19. vel. travna pri Materi božji na Črni gori, in kakor sem pervedni vidil in čujem, prihajajo množice iz deljnih krajev, od Ščavnice, Ljutomira itd. ter tudi iz Labodskiga vladictva; od 2. do 9. rožnika pa bode v Frauheimu; ljudje ga od hrepenenja težko čakajo. Bog daj tej obnovi duha svoj blagoslov in tek; visokimu in pobožnimu oznovavcu in podpiravcu teh poslanstev pa v nebesih večno povračilo!

V Frauheimu 18. vel. travna 1850. Cafov.

Razgled po keršanskim svetu.

Dunaj. Njih veličanstvo, naš mladi cesar Franc Jožef, se ravna v verskih rečeh zvesto po zgledu svojiga pobožniga strica cesarja Ferdinanda. Vsak dan so cesar per sv. maši in ob nedeljah in praznikih tudi per veliki maši in per pridigi. Tudi popoldanske božje službe ne pustijo vnevar. Lepo svetijo Njih veličanstvi v verskih zadevah pobožni stariši nadvojvoda Franc Karl in nadvojvodnja Sofia s svojim zgledam naprej.

Šlezansko. Katolski učenci Vratislavskih visokih šol so napravili zbor, ki ima namen, kakor koli je moč k dodelanju slavne božje veže v Kolinu nad Rajno pri-

pomoči. — Hvale vredna gorečnost katolske učene mladosti! —

Rusovsko. Vender enkrat se od tam kaj dobriga sliši. Neprenehano stiskanje in vničenje katoličanstva je saj zdaj nekako odjenjalo. Vlada sicer ni nič vzetiga nazaj dala, nič razdjaniga popravila, ali ona saj pusti zdaj per miru, kar se je. Koadjutor Mohilevskiga nadškofa, gospod Holovinski, je v poslednjih časih verne po škofsko obiskal noter do Kirgiskiga sveta. Dalje je on kakor papežev pooblastenc novo škofijo v Kersonu per tej priliki postavil in škofije vnovič omejil. Ne le rusovski vradniki, ampak tudi rusovsko ljudstvo, akoravno so staroverci, so ga spodobno sprejeli. Pravo veselje so bili škofu nemški vseljenci v Saratovu. Ti ljudje, 20—30.000, večidel iz Badna in Würtemberga, so pred 40 in 50 leti Nemčijo zapustili, in tako v ptujim še svojo katolsko vero ohranili, ktera zdaj na Nemškim tako malo veljave ima! Skorej nobeden od njih še ni nikoli škofa vidil, in njih veselje ga zdaj viditi, je gosp. Holovinskita do solz ginilo. Ko jim je dalje ta mož povedal, de je upati, de bojo v Saratovu svojiga škofa imeli, niso imeli dosti besedi svojiga veselja prav dopovedati. Jezuiti so, dokler jih ni bil Aleksander I. odpravil, v tim odročnim delu vinograda Gospodoviga delali; za njimi so peršli Lacaristi. — Škof Holovinski je posvetil 13 cerkva, od tih 2 v Moskavi, in je birmal 80.000 ljudi. V tim času je pa tudi novi Mohilevski nadškof gosp. Kazimir Dmohovsky svoje pastirstvo praznično posedel, kar njegovima prednikama ni bilo močće. Obiskal je per tej priliki vse fare ob potu, in birmal čez 20.000 oseb. Sploh je vnema vernih za ta zakrament v tih krajih, kjer so nekđaj zlo merzli bili, prav lepo se pokazala. Tako je ranjki škof Civinski oskerbnik (administrator) Vilnaške škofije v 3 ali 4 letih svojiga pastirstva, do 116.000 ljudi birmal. Ko je zadnjikrat sv. birmo delil, je perčel zjutraj ob 9. in jenjal večer ob 6. uri, brez de bi se bil kaj počil. — Med 21 komunisti, večidel mladimi ljudmi, ki so bili 3. prosenca t. l. k smerti obsojeni in kterim je cesar potlej kazen v to polajšal, de so iz domaćije odpeljani in v delavšnice potaknjeni bili, je le eden katolčan iz Poljskiga, vsi drugi so staroversko-rusovske cerkve. Zna biti, de bo to katolčane bolj perkupilo. Tudi tukaj, kakor per vsih komuniških in radikalnih perzadevah, se je vidilo, de je nevera in razujzdanost jim veči pospeh dajala, kakor politika.

Sardinsko. V Turinu in tako tudi drugod po Sardinskim se godi, kakor de bi bile peklenske pošasti na dan peršle. Pridigarjem se med pridigo v cerkvah glasno zabavlja. Nesramne pesmice se po vižah od „sv. križa“, od „žalostne Matere božje“ in „Oremus v maši“ pojejo. Bukve nekiga Kastu, ki so polne nar bolj nečistih podob, se v novih iztisih delajo. — V Genovi se je en igravec v gledišu kot papež oblečen v družbi nesramnih loternic obnašal. Bukvarnice prodajajo nar nesramniši podobe. Za vse to ve minister Sikardi, to de on h temu molči. Še vec. On je napravil nove naredbe, ki so postavam katolske cerkve nasprot, je spremenil vse od cerkve zapovedane praznike razun 6 v delovnike, in kralj Viktor Emanuel II. je preslepljen in permoran to Sikardovo delo poterdil! — Škofje so se zoper tako antikristovo početje Sikarda z besedo vzdignili, in namesti de bi bil on svojo hudobijo spoznal, je ukazal vse v ječe potakniti, ki ne bojo njegoviga povelja vbojali! To se je zgodilo 4. t. m. Turinskimu nadškofu čast. gosp. Alojzu grofu Franzoni; Janeza Antona Giannotti, škofa v Saluzzi, ravno taka čaka; 10. t. m. je bil fajmošter Nigro v ječo peljan! Mende hoče sardinska vlada Francoze od l. 1792 posnemati.

Kalifornija. Mlajših španskih naseljencov je tukaj do 8000 duš. Oni so se verlo zoper republikance iz polnočne Amerike bojevali. Tukajšnih Indijanov, ki so nekdanj pod vodstvom Franciskanarjev in Jezuitov tako kerpko v izobraženji napredovali, kmalo ne bo več. Novi vseljenci iz Oregona jih preganjajo kot zverino, in jih strelajo kot volkove. Zato pa tudi ti nobenimu belcu (evropejske kervi) ne perzanesejo, ako jim v roke pride. Nekdanj, ko je še Kalifornija pod špansko vlado bila, so imeli misjonarji v njej 21 misjonskih srenj s 30.650 spreobrnjenimi Indiani.

Skotsko. V Edinburgu si katolčani lepo stolno cerkev delajo. Pod velikim oltarjem bojo počivale kosti sv. kraljice Marjete, ktere spomin je dozdanj tudi ondodnim protestantom častitljiv bil.

V. S.

Cerkvena svoboda. Neizrečeno se vjedajo judje in judeži, de je katolska cerkev svobodo zadobila. Oni dobro spoznajo, koliko svobodna cerkev premore, toraj se bojé. Vsi bogotajei, bogokletniki so se pobratili, zabavljati zoper svobodno cerkev in ministra naukov; o lepa bratovšina! Narodnost je dnevniskim vitezam sedanje dni, bi djal, nar vikši malik, pravi čerri bog; vender — kdo bi verjel — eden je še nad njega: čert katoličanstva. Kadar na to pride, katoličanstvu nasproti delati, se pozabi, ali je kdo nemeč, francoz ali lah, dosti de je sovražnik svete cerkve; vsi stopijo v bratinstvo in edinstvo zoper njo. Slovcem v hvalo se mora reči, de dosihmal ravno posebnih tacih poganskih vitezov še nimamo; hujsi je na Českim in na Horvaškim, kar pa tudi večidel izhaja od tacih, kteri so se po nemški nejeveri, po nemških modraških bukvah izobrazili, in se zdaj za domoročce razvpivajo. — Na Dunaju je mende dana zapoved, de se bo na judovske vsedovavce dnevnih listov posebno pazilo. Poslednji čas je res, de se za to poskerbi, ker če se jim ne bo na pete stopilo, bodo ti dnevníčarski farizeji ljudstvo ravno tako zapeljali, kakor so ga bili uni farizeji ob Kristusovim času. Vpile so množice: „križaj ga, križaj!“ in še vedite niso zakaj de? Ubogo ljudstvo, ki ga taki farizeji zmotijo! Ilinijo se, de za ljudstvo skerbé, delajo, pišejo; pa mu hočejo s silo obropati, kar mu je narpotrebnišiga, nar ljubišiga: vero in mir, časno in večno srečo! De bi pač pomislili svoje poslednje taki zapeljani zapeljivci!

„Südsl. Zeitung“, ki je v družih rečeh z nemškimi časniki večidel naskrižem, se ž njimi v sovražtvu do katoličanstva popolnoma in enoglasno vjema, in ima zmiram odperte svoje umazane usta, de berž pogolta, kar v kakim nemškim umazancu zoperkatolskiga spazi. V št. 98 z „Ostdeutsche Post“ milo zdihuje, de je tudi katolska cerkev kej pravíc zopet dobila, ktere so ji poprej bile odtegnjene, in poslušajte, kaj nam bistroumniga pove: „Der höhere Klerus präntendirt Dinge, die ihm nicht einmal im absoluten Staate zugestanden wurden“. O ti bistra südslavska modrijanka! „deine aberwitzigen Sophismen werden dir auch in dem allerliberalsten Staate keine Ehre machen“. — Nar veči strah pa dela blezo dopisaču to, de so z dovoljenjem vladarstva zopet Jezuviti v Gradec prišli, in serce gaboli, de so tajčkatoliki ondi po povelji vladarstva svojiga srednika Scholla zgubili. Žal mu je tudi, de rovarski tajčkatoliki list „Urchristenthum“ ne more „ultramontanskimu“ „der kath. Wahrheitsfreund“ zoperstati. Kadar list, ki hoče „Verfechter der slavischen Sache“ biti, od katolskih reči tako sovražno in potuhnjeno piše, kdo mu bo potlej verjel, ko od slovanskih zadev govori?

Praga. Med vzroke, zavoljo kterih se je v Pragi

nekaj ljudi znejeverilo, šteje „Blahovest“ tudi tega, ker so bile šole českimu ljudstvu tako rekoč zaperte; — katekizem pa je mogel biti prav pogosto sluga nemške slovnice. — Keršanski nauk bi se mogel, po naši misli, skoz vse šole neprenehama v domačim jeziku učiti; materin glas še le nar bolj k sercu gre. Kolikor časa se bo to še odlasalo, se je bati, de bi ne bilo v očitno škodo sv. vere. Kar je spominskiga bi se na tako vižo mladost naučila stanovitno in lahko; koliko pa bi še časa za djanski nauk ostalo.

Prečastiti škofje Vincenc Eduard na Dunaji, Jožef Othmar Sekavski in Melhior v Brezlavi so pastirske liste izdali, de bi svoje verne podučili zastran novih postav v cerkvenih rečeh, ker so neverneži velik hrup zagnali, de bi se cerkvi še zanaprej njene pravice kratile.

Misijonar Mozetič. Čast. misijonar Mozetič nam je pisal iz Monakoviga, de bo 15. dan Majnika t. l. v Bremnu odrinil po morji v Ameriko. Z njim se bodo prepeljali v Pittsbursko škofijo štirje duhovni: Gosp. Juri Gostenčnik iz Lavantinske, gospoda Janez Kerst. Schaffleitner in Leon Susan iz Linške škofije in P. Theresi Gozowsky, karmelit iz samostana Raisach per Rozenheimu na Bavarskim, rojen Čeh. Gosp. Mozetič ima upanje, de bodo v prihodnjim Kimovcu še trije misijonarji iz Goriske in Teržaške škofije za njim v Pittsburg prišli. — Konec mesca majnika bode barka iz Bremna z misijonarji že do Amerike perpihala, in 10. Junija (Rožnika) misli g. Mozetič spet v Pittsburgu biti. Iz Noviga Yorka do Pittsburga je 500 angleških milj; ta dolga pot se po železnici zamore v 52 urah dokončati; Mozetič se bo pa nekoliko še v Philadelphii in Baltimori mudil, ker se z njim tudi v Ameriko pelje 12 francoskih nun in trije Franciskanarji iz Tirolov.

Šent-Andrej. Prihodnje leto bodo visoko častiti knezoškof Lavantinski za bogoslovce četertiga leta, kteri so dozdanj kakor uni prvih treh let v združenim seministvu v Celovcu se za duhovski stan perpravljali, v Šent-Andreju duhovšnico napravili. Eden čast. gg. korarjev bo pastirstvo učil, drugi pa služba vodja in duhovnika prevzel.

— Tekoči teden imajo v Šent-Andreju ljudski mision; milostlj. knezoškof so za to sveto delo Ligorijane iz Tirolov poklicali.

Ljubljana. Binkoštni pondelik je Juri Tavčar, obdelovavec kamna, birmo zavezal Kristofu Frideriku Mele-tu, pomagacu per obdelovanji kamna. Ta je bil rojen od krivoverskih staršev v „Weitesbergio“ blizo „Lobenstein“ na Nemškim. Osem let, kar je od doma, je marsikaj vidil in slišal in se tako kmalo prepričal, de katolska vera ni taka, kakor jo krivoverski učeniki popisujejo. Posebno štiri leta sem, odkar je v Poljanah nad Loko v službi, je želel, v naročje katolske cerkve se verniti. Ali te želje so se še le letas spolnile. Prosil je gospod Jožefa Zamejca, kaplana v Poljanah, de bi ga v keršanskim katolskim nauku podučili. Dobro podučén se je binkoštno nedeljo krivoverstvu per dopoldanji službi hožji očitno in slovesno odpovedal, per kterim svetim in ginljivim opravilu je iz očesa marsikteriga pričujočiga mila solzica perigrala. Po tem se je pa precej v Ljubljano podal, še zadobit v zakramentu svete birme poterjenje v veri in pobožnim življenji po svetim Duhu, kteri gnade deli, komur jih hoče.

V Ljubljanski škofii sta mesca majnika dva duhovna umerla: Gospod Tomaž Tavzes, kaplan v Košani, in gospod Jožef Zupan, fajmošter na podfari v Zelimljah.